

Bildkomposition

– grundbulten i grafisk formgivning

En layout består av punkter, linjer, ytor och kontraster. Genom att arrangera och gruppera dessa element medvetet kan du lyfta fram ditt budskap. Här får lära dig hur du kan använda de verktyg som finns för att nå önskad effekt.

Enkla kompositionsregler

De grundläggande reglerna för komposition gäller inom all formgivning och visuell konst – foto, skulptur, arkitektur, måleri och illustration. Den här artikeln fokuserar på den grafiska formen.

Fundera först på vilket syfte du vill uppnå: Oro, harmoni, ökad synlighet, struktur, balans, enhetlighet eller tydliggörande av information?

Verktyg för att nå önskad effekt:

- 1) Färg, 2) Form, 3) Betoning, 4) Rörelse och 5) Placering.

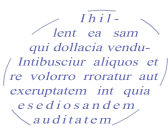
1. Färg

Färg är en informationsbärare med oerhört stor genomslagskraft. Läs om färgernas alfabet och hur du förmedlar ditt budskap med färger på vår tipsida på webben: www.pley.se/tips/tips.shtm

2. Form

VAGA VARA VACKER Kvadratisk form signalerar enkelhet, något gripbart och stabilt. Lugn, stillhet och harmoni.

Rektangulär form har större dynamik än den kvadratiske. **FASANSFULLT**

Cirkeln, en positiv form. Berättar om fulländning och trygghet. En oregelbunden cirkelform väcker nyfikenhet.

Triangeln med basen nedåt är den mest stabila. En form som passar i en logotyp som ska inge kunden säkerhet. Tyngd, seriositet och fast förankring.

En triangel med spetsen nedåt skapar rörelse och aktivitet.

Kan signalera oro – ska den tippa över?

3. Betoning

* Kontrasterna ger dynamik: svart/vitt, mjukt/hårt, stort/litet, strävt/glatt, gråskala/färg, mörkt/ljust och rörelse/stillhet.

* Med upprepning eller ett >>> formtema talar du om att allt är lika viktigt.

* Att skalförändra genom upprepning av samma form ger djup.

* Enkel form – till exempel punkter – drar uppmärksamheten intensivt till sig.

* Symmetri i bakgrund, mellanparti och förgrund ger ett vilsamt intryck. Du kan skapa djup i en layout genom att låta förgrunden eller bakgrunden få större utrymme och på så vis betona valfria delar.

* Genom att ge en detalj mycket utrymme i diagonalen betonar du den. (Läs mer om detta i ett kommande avsnitt om "Gyllene snittet") >>>

* När horisontella och vertikala linjer möts uppstår en kollision – vem ska avgå med segern? Detta kan användas medvetet och fylla ett syfte för att lägga till intensitet/dynamik i en bild, eller omedvetet så att det blir störande.

4. Rörelse

Rörelsen – blickens väg över papperet. Välj tempo åt mottagaren. Se: "Grafisk form del 2".

5. Placering

Grod- eller fågelperspektiv, visa det du vill säga. Lär dig mer i "Grafisk form del 3".

Detta är en layout med många element som linjer, former och färger. Fundera gärna över hur den fungerar och hur du själv skulle formge innehållet!

- * Vad upplever du som otydligt? Plottrigt?
- * På vilket sätt betonas olika delar?
- * Vad skulle du vilja göra annorlunda?

